

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/132/2023
Identifikačné číslo spisu:	7118211554
Dátum vydania rozhodnutia:	30.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7118211554.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: F. P., nar. B., bytom H., zastúpený advokátkou JUDr. Erikou Beňovou, so sídlom Košice, Škultétyho 2, IČO: 35 544 350, proti žalovanej: G. Y., nar. B., bytom K., o ochrane osobnosti a náhrade nemajetkovej ujmy s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 21C/37/2019, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 1. februára 2023 sp. zn. 3Co/45/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná m á proti žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad rozsudkom z 23. mája 2022 č. k. 21C/37/2019-310 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“ alebo „rozsudok súdu prvej inštancie“) žalobu zamietol (prvá výroková veta). Žalovanej voči žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o trovách konania súd rozhodne uznesením po právoplatnosti rozsudku (druhá výroková veta).

1.1. Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva, že žalobca sa žalobou, ktorej zmenu súd pripustil uznesením z 24. apríla 2020 domáhal, aby súd rozhodol, že: „I. žalovaná strana porušila právo žalobcu na ochranu osobnosti, súkromia a ochranu písomností osobnej povahy týkajúce sa prejavov osobnej povahy žalobcu; II. žalovaná strana je povinná písomne informovať rektora W. v lehote do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku o skutočnosti, že: „Žalovaná strana odovzdala rektorovi W. v roku 2017 osobnú korešpondenciu týkajúcu sa prejavov osobnej povahy žalobcu bez toho, aby žalovaná strana mala privolenia žalobcu na to, aby mohla rozširovať a ináč použiť prejavy osobnej povahy žalobcu, ktoré obsahovala osobná korešpondencia medzi žalobcom a žalovanou stranou z obdobia od 7. decembra 2014 do 20. februára 2017.“; III. žalovanej strane sa nariaďuje, aby si vyžiadala od rektora W. kompletnú osobnú korešpondenciu, vrátane všetkých kópií, ktoré sa týkajú prejavov osobnej povahy žalobcu, za obdobie od 7. decembra 2014 do 20. februára 2017; IV. žalovaná strana najneskôr do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku je povinná písomne informovať žalobcu o tom, ako

si žalovaná strana splnila povinnosti uložené súdom v bodoch č. 2 a 3 rozsudku a k písomnej informácii priložiť korešpondenciu vyžiadajú od rektora W. spolu s kópiami, ktoré si rektor W. vyhotovil; V. žalovaná strana je povinná sa žalobcovi písomne ospravedlniť za porušenie práva žalobcu na ochranu osobnosti, súkromia a ochranu písomností týkajúcich sa prejavov osobnej povahy žalobcu v lehote do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Text ospravedlnenia adresovaný žalobcovi do vlastných rúk: „Ospravedlňujem sa F. P., bytom M., za porušenie jeho práva na ochranu osobnosti, súkromia a ochranu písomností osobnej povahy týkajúce sa jeho prejavov osobnej povahy.“ Svoj nárok odôvodnil žalobca tým, že v presne nezistený deň v r. 2017 žalovaná, v tom čase študentka Filozofickej fakulty Univerzity K. (ďalej len P.), odovzdala rektorovi univerzity K. N., rozsiahlu e-mailovú a SMS komunikáciu, pričom rektor nebol právnym nástupcom žalovanej a ani nemal písomné splnomocnenie, aby mohol konať v mene žalovanej alebo žalobcu. Niekoľko dní po tomto stretnutí s rektorom W. žalovaná podala na žalobcu trestné oznámenie pod č. j. ČVS: ORP-615/SM-KE-2017, ktorého súčasťou bola aj rozsiahla osobná korešpondencia medzi procesnými stranami. V trestnom oznámení žalovanej chýba písomné plnomocenstvo žalovanej rektorovi W., aby sa mohol oboznámiť s tajomstvom listiny, v tomto prípade rozsiahlej korešpondencie medzi procesnými stranami, a aby mohol rektor W. konať v mene žalovanej. V trestnej veci sa vedie iné konanie na Okresnom súde Košice I sp. zn. 7T/41/2018.

1.2. Žalovaná s podanou žalobou nesúhlasila, žiadala ju zamietnuť. Podľa jej názoru nie je možné ochranou osobnosti riešiť skutočnosti, ktoré sú riešené v (inom) súdnom konaní; za zásah do osobnosti fyzickej osoby nemožno považovať skončenie pracovného pomeru výpoveďou pre menej závažné porušenie pracovnej disciplíny, ani trestné oznámenie príslušnému OČTK. V danom prípade boli dané okolnosti vylučujúce neoprávnenosť zásahu. Poukázala na potrebu skúmania okolností daného prípadu pri strete práva na ochranu osobnosti žalobcu a žalovanej a na použitie testu proporcionality. Zo strany žalobcu dochádzalo k neustálemu opakovanému kontaktovaniu žalovanej v r. 2016 - 2017. Žalobca ako vysokoškolský zamestnanec W. je chápaný ako verejná osoba, ktorá sa nevyhnutne a vedome vystavuje prísnejšiemu skúmaniu svojho správania aj mimo areálu univerzity. Práve správanie žalobcu obťažujúcou formou SMS správ bolo konaním smerujúcim proti osobnej a mravnej integrite žalovanej a žalovaná kontaktovala štatutára univerzity, čím konala v súlade s etickým kódexom študenta UPJŠ č. j. 375/2014, ako aj s etickým kódexom zamestnanca č. j. 2285/2009. Zo skutkových okolností veci je zrejmé, že obeť bola žalovaná, a že k neoprávnenému zásahu do práv žalobcu zo strany žalovanej nedošlo. Namietla i svoju pasívnu vecnú legitimáciu vo vzťahu k navrhovanej povinnosti vyžiadať si osobnú korešpondenciu od rektora UPJŠ.

1.3. Okresný súd posúdil žalobu ako nárok na ochranu osobnosti podľa § 11, § 12 ods. 1, 2, 3, § 13 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka a pri rozhodovaní sa vysporiadal na jednej strane so žalobcovým tvrdením o neoprávnenom zásahu do jeho práv na ochranu osobnosti v dôsledku konania žalovanej (vedenie trestného konania, pracovného sporu, straty zamestnania a zrejme rodiny) a na druhej strane s výkonom práv študentky na ochranu jej osobnostnej a morálnej integrity. Vychádzal z toho, že všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody. Mal za to, že z dokazovania vyplynulo, že zo strany žalobcu v postavení vysokoškolského učiteľa dochádzalo k neustálemu, opakovanému kontaktovaniu žalovanej v r. 2016 - 2017, ktorá bola v tom čase študentkou. Po postupnom narastaní tlaku na osobu žalovanej, ktorá pociťovala kontaktovanie žalobcom za obťažujúce, tomuto jasne v SMS správach, ktoré prečítala na pojednávaní, a ktorých obsah nebol žalobcom popretý, a teda bol nesporný, dala jasne najavo, že si neželá byť ním kontaktovaná, že toto správanie je otravné, chcela, aby jej dal pokoj, a že pokiaľ neprestane, obráti sa na školu, políciu. Okresný súd zdôraznil, že povaha vzájomného vzťahu učiteľ - študent už sama so sebou nesie morálne štandardy a pravidlá, ktoré sú preň kľúčové. Žalobca v konaní ani nepoprel svoje neželané, neadekvátne správanie učiteľa voči žalovanej študentke, ktoré opísala na pojednávaní prečítaním. Svojím, možno aj v tom čase neuvedomeným správaním, vytvoril žalobca neželaný prienik do osobného priestoru žalovanej. Počas konania sa fixoval len na skutočnosť, ktorú považoval za neoprávnenú, spočívajúcu v konaní žalovanej, a teda jej postupe, že sa obrátila v prvom rade na štatutárny orgán, u ktorého hľadala pomoc ako študentka. Neuvedomujúc si, že jeho konanie poškodzovalo zdravie, integritu ženy, ako aj študentky (v postavení nadriadenosti učiteľa), ktorá sa nevedela učiť, hrozilo jej po opakovaní ročníka „vyhadzov“

zo školy a spolupráca s ním na záverečnej práci - projekte. V akademickom prostredí, kde sú študenti/študentky s vyučujúcimi vo vzťahu závislosti, vzniká nerovnováha moci, keďže v tomto prostredí vyučujúci určujú študijné a iné pravidlá. Žalovaná popísala na pojednávaní, ako sa cítila v inkriminovanom čase, hoci žalobca poukazoval na to, že ide iba o jej subjektívne pocity. Podľa okresného súdu tak nebolo sporné, že žalovaná odovzdala rektorovi komunikáciu. Spornou bola otázka, či žalovaná konala neoprávnene, čím mala zasiahnuť do chránených práv žalobcu. Súd mal za to, že žalovaná postupovala tým najsprávnejším spôsobom, pre ktorý sa v danom čase rozhodla. Situáciu sa snažila vyriešiť ako obeť v prvom rade jasnými a varovnými signálmi voči žalobcovi, čo nepoprel, a to SMS-kami s naliehaním, aby zastavil svoje konanie. Keďže uvedené kroky nepomohli, následne sa obrátila na žalobcovu sestru. Uvedené konanie žalovanej nasvedčovalo tomu, že chcela predísť nasledujúcim krokom v rovine trestnoprávnej a pracovnoprávnej. Po neúčinnom SMS-kovaní v počte 20 až 30 SMS denne a následnom prenasledovaní žalovanej, čo žalobca nepoprel, sa žalovaná obrátila na rektora univerzity ako študentka a odovzdala komunikáciu.

1.4. Na základe popísaných skutkových okolností okresný súd dospel k tomu, že nie je možné klasifikovať konanie žalovanej ako neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu. Žalobca narastajúcim nátlakom, či už priamo alebo nepriamo, prinútil konať žalovanú tak, ako konala, a to vyhľadaním pomoci na akademickej pôde. Pri strete práv na ochranu osobnosti je potrebné zachovať istú mieru proporcionality; inými slovami, jednej strane nemožno priznať viac práv na úkor strany druhej. Priznaním žalovaného nároku by súd túto zásadu vyvrátil a značne znevýhodnil žalovanú. Žalovaná teda v akejsi sebaobrane vlastnej integrity chrániť svoje práva študentky sa obrátila na rektora univerzity. Z titulu antidiskriminačného zákona je nutné prípady diskriminácie, či obťažovania riešiť primárne tam, kde vznikajú, teda na akademickej pôde. Preto postup v uvedenom prípade spočívajúci vo vyhľadaní pomoci v rámci fakulty a následného nahlásenia OČTK bol namieste. Naopak, je žiadúce, aby sa aj fakulta obrátila na OČTK a riešila správanie učiteľa. Antidiskriminačný zákon každej škole ukladá, aby informácie o obťažovaní poskytovala ako formu prevencie. Študenti a študentky sa boja o svoje štipendium, známky, osobnú bezpečnosť, či rodinu a vzťahy v nej. Formálny postup preto predstavuje podanie oficiálnej písomnej sťažnosti a zahájenie mechanizmov prešetrovania a riešenia prípadu obťažovania. Zákon neposkytuje ochranu proti akémukoľvek zásahu, ale poskytuje ochranu len proti neoprávnenému zásahu, ktorý je spôsobilý privodiť ujmu. Keďže súd konštatoval, že k neoprávnenému zásahu nedošlo, už neskúmal existenciu príčinnej súvislosti medzi zásahom a vzniknutou ujmov na chránených osobnostných právach fyzickej osoby.

1.5. Súd prvej inštancie uzavrel, že nezistil také konanie žalovanej, ktoré by bolo spôsobilé zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu bez toho, aby sa žalovaná neochránila pred zásahmi žalobcu. Vzhľadom na prijatý záver súdom, tento nemal dôvod vykonávať ďalšie dokazovanie, ktoré by bolo nadbytočné a neehospodárne. Pre posúdenie veci bolo nepodstatné, akým spôsobom - formou podala žalovaná trestné oznámenie na políciu. Z uvedeného dôvodu súd zamietol vykonanie ďalších dôkazov. Taktiež predvolanie študentky, ktorá robila sprievod žalovanej v deň odovzdania komunikácie, bol irelevantný, keďže prioritne si súd vyriešil otázku, čo viedlo žalovanú k namietanému konaniu. Keďže predmetom sporu je ochrana osobnosti a nárokov z nej vyplývajúcich pri neoprávnenom zásahu, II. žalobný návrh považoval za nadbytočný, duplicitný. Pokiaľ chcel žalobca v konaní III. žalobným návrhom nariadiť žalovanej, aby si vyžiadala od rektora W. kompletnú osobnú korešpondenciu, vrátane všetkých kópií, ktoré sa týkajú prejavov osobnej povahy žalobcu, za obdobie od 7. decembra 2014 do 20. februára 2017, súd konštatoval, že žalovaná nie je pasívne legitimovaná. Vo vzťahu k žalobnému nároku IV. viedol, že žalobným návrhom súd nemôže ukladať požadované vykonanie informačných povinností. Uvedené výroky súd prvej inštancie zamietol ako nedôvodné. Žalobný návrh V. taktiež súd zamietol, keďže pri nepreukázaní neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcu nevzniká nárok ospravedlnenia sa v požadovanom texte.

1.6. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 1. februára 2023 č. k. 3Co/45/2022-341 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (prvá

výroková veta); stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (druhá výroková veta).

2.1. Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP; so závermi súdu prvej inštancie s a v celom rozsahu stotožnil. Konštatoval, že preskúmanému rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani to, že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by bol v jeho hodnotení dôkazov logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192 a nasl. CSP, alebo že by súd na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia, alebo že by použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Učinené zistenia súdu prvej inštancie majú vecné a logické zakotvenie vo vykonaných dôkazoch a prijaté skutkové a právne závery sú odôvodnené zrozumiteľne a v súlade s ustálenou súdnou praxou, pri súčasnom zohľadnení ochrany subjektívneho práva oboch sporových strán, ich rovnosti v uplatnení práv, ako i v predvídateľnosti súdneho rozhodnutia.

2.2. Odvolací súd posúdiac vec podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 19 Ústavy SR, § 11, § 13 ods. 1, 2, 3 súhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že v prejednávanej veci nedošlo k naplneniu skutkových dôvodov pre použitie uvedených zákonných ustanovení, konkrétne nedošlo k zásahu zo strany žalovanej, ktorým by bolo porušené žalobcov právo na súkromie v súvislosti s odovzdaním vzájomnej komunikácie medzi stranami sporu žalovanou rektorovi W., vtedajšiemu zamestnávateľovi žalobcu tak, aby bolo potrebné uložiť žalovanej povinnosť ospravedlniť sa žalobcovi, prípadne informovať ho o tom, že si splnila povinnosť vyžiadať si predmetnú komunikáciu od rektora W., ktorému ju odovzdala. Odvolací súd zdôraznil, že pri strete práva inej osoby s právom na ochranu osobnosti a súkromného života, teda základných práv stojacich na rovnakej úrovni, je potrebné s prihliadnutím k okolnostiam každého prípadu zvážiť, či jednému právu nebola bezdôvodne daná prednosť pred právom druhým. Je pritom vždy nevyhnutné skúmať mieru tvrdeného porušenia práva na ochranu osobnosti, so zreteľom na požiadavku proporcionality uplatňovania týchto práv. Zároveň je nutné, aby príslušný zásah bezprostredne súvisel s porušením chráneného základného práva, t. j. aby tu existovala príčinná súvislosť medzi nimi. Tieto zásady súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu rešpektoval. Odvolací súd podrobil testu proporcionality uplatňovanie práv žalobcu a ním tvrdeného porušenia základného práva na ochranu osobnosti, v kontexte s právami žalovanej, dospel na základe konkrétnych okolností prípadu v zhode s názorom súdu prvej inštancie k jednoznačnému záveru, že nemožno konštatovať zásah do práv žalobcu chránených ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka a tento vyhodnotiť ako neoprávnený. Keďže nebol preukázaný ako dôvodný základ nároku žalobcu na ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, správne postupoval súd prvej inštancie, ak žalobu ako nedôvodnú zamietol.

2.3. K námietke žalobcu, že súd preniesol do svojho odôvodnenia skutočnosti, ktoré nemal za preukázané, je potrebné uviesť, že žalobca v priebehu sporu nikdy nepoprel, že by kontaktoval žalovanú, nepopieral ani intenzitu a spôsob, akým mal podľa vyjadrení žalovanej kontaktovať jej osobu. Navyše voči žalobcovi je vedené na Okresnom súde v Rožňave trestné konanie pre prečin nebezpečné prenasledovanie podľa § 360a ods. 1 písm. b), c), d), e) Trestného zákona, a preto aj vzhľadom na uvedené nepovažoval odvolací súd túto námietku za dôvodnú. Žalobca ďalej namietal, že súd prvej inštancie nevykonával ním navrhované dôkazy, a to výsluch žalovanej ako svedkyne a výpovede ďalších svedkov, prítomnosť ktorých na pojednávaní žalobca nevedel zabezpečiť. K tomu odvolací súd uviedol, že súd nemohol žalovanú vypočuť v konaní ako svedka, nakoľko žalovaná je stranou sporu a svedok je osoba odlišná od strán sporu, ktoré v konaní vystupujú. K návrhu na výsluchu ďalších svedkov na pojednávaní konanom dňa 23. mája 2022, na ktorom bol zároveň vyhlásený napadnutý rozsudok, odvolací súd poukázal na skutočnosť, že v predvolaní na pojednávanie doručenom žalobcovi dňa 12. apríla 2022, súd uviedol, že svedkov je potrebné zabezpečiť na pojednávanie len so súhlasom súdu. Súd prvej inštancie zároveň zamietol návrh žalobcu na vykonanie ďalších dôkazov s poukazom na poučenie o sudcovskej koncentrácii.

2.4. Odvolací súd odvolacie námietky žalobcu nepovažoval za dôvodné.

2.5. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalovanej v priebehu odvolacieho konania žiadne preukázateľné trovy nevznikli, preto jej ich náhrada nebola priznaná (čl. 4 ods. 2 v spojení s čl. 17 CSP). Procesne neúspešný žalobca nárok na náhradu trov odvolacieho konania nemá, preto odvolací súd rozhodol tak, že stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP; navrhol, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu i rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3.1. Dovolateľ vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP tvrdil, že princíp právnej istoty zaručuje strane určitú predvídateľnosť postupu v spore, ako aj predvídateľnosť rozhodnutia súdu. V tomto spore rozhodnutia prvostupňového, ako aj odvolacieho súdu vychádzali z dôkazov, ktoré sa v spise nenachádzali, čím súdy zabránili žalobcovi vyjadriť sa k dôkazom, ktoré v spise neboli, ale rozsudky súdov sa na ne odvolávajú. V tomto smere poukázal na bod 13. potvrdzujúceho rozsudku, z ktorého citoval. Zdôraznil, že dovolaním nenapáda skutočnosť, že súdy dostatočným spôsobom neustálili skutkový stav, ale napáda procesné postupy súdov, ktoré znemožnili vyjadriť sa žalobcovi k takým dôkazom, ktoré v súdnom spise nie sú, a z ktorých súdy vyvodzovali skutkové okolnosti. Súd pri svojom rozhodovaní spor právne posudzoval na základe právnych predpisov nižšej právnej sily než zákon. V tejto súvislosti súd poukázal na Etický kódex Univerzity K.. V priebehu konania žalovaná preukázateľne nepredložila rozhodnutie Etickej komisie W., ktoré by jej tvrdenia preukazovalo. Súd mal možnosť požiadať bývalého zamestnávateľa žalobcu o kópiu tohto rozhodnutia, a to v o vzťahu ku konaniu žalobcu a obvineniam študentky na adresu žalobcu tak, ako žalovaná vypovedala na pojednávaní ako strana sporu. Ani žalovaná, ani súd - berúc do úvahy skutočnosť, že tento dôkaz zo strany žalovanej absentoval a bol rozhodujúci pre meritórne posúdenie - rozhodnutie Etickej komisie W. ako dôkaz nezabezpečovali. Žalovaná sa v konaní bránila tým, že konanie žalobcu malo byť v rozpore s etickým kódexom, ale etická komisia podnet študentky nikdy neprerokovala. Žalovaná odovzdala SMS komunikáciu K. N. čo v konaní nepoprela. Aj napriek tomu súd v rozsudku prezentuje skutkovú, ako aj právnu argumentáciu tak, že rozhodnutie etickej komisie akoby existovalo, bolo súčasťou súdneho spisu a preukazovalo pravdivosť prednesu žalovanej na pojednávaní. Pravdivosť tvrdení žalovanej na pojednávaní nebola preukázaná rozhodnutím etickej komisie, listinou od zamestnávateľa žalobcu, čo v konečnom dôsledku znemožnilo žalobcovi vyjadriť sa k neexistujúcemu dôkazu na pojednávaní, aj v ďalšom konaní.

3.2. V bode 13. rozsudku súd uvádza 13 dátumov, kedy mala žalovaná písať o tom, že nemá záujem o korešpondenciu so žalobcom, ale v skutočnosti napísala žalobcovi asi 400 správ, čo súdu zamlčala, pričom chýbajúce SMS správy súdy ani žalobca nevideli. V spise chýba kompletný dôkaz, ktorý by preukazoval, že žalovaná skutočne napísala iba 13 správ. Pokiaľ SMS správy, ktorých autorkou bola žalovaná, nie sú v súdnom spise, žalobca sa k tomuto dôkazu nemôže vyjadriť, pričom súd sa tváril, že dôkaz v spise je, a že umožnil žalobcovi k tomuto dôkazu sa vyjadriť. Ak sa žalovaná rozhodla predložiť ako dôkaz vlastné SMS správy, tak bola povinná súdu predložiť kompletný dôkaz. Týmto konaním žalovaná vedome marila spravodlivosť a jej konanie môže mať znaky trestného činu podľa § 344 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, pričom toto konanie bolo de facto súdom tolerované. Žalovaná konajúcim súdom nebola upozornená, že predkladá súdu nekompletný dôkaz. Iba kompletný dôkaz by umožnil súdom poznať motívy konania žalovanej tak, ako prvostupňový súd uviedol v bodoch 30. a 38., kde bez kompletného dôkazu v podobe SMS správ žalovanej tvrdil, že vyriešil otázku, čo viedlo žalovanú k namietanému konaniu. Intenzita zásahu súdov do práva žalobcu vyjadriť sa k dôkazom bola tak vysoká, že to vzbudzuje vážne pochybnosti o nestrannosti oboch súdov a spravodlivosti súdneho procesu.

3.3. Žalobca sa v súdnom konaní domáhal, aby bol vypočutý svedok K. N., ktorý bol štatutárnym orgánom a podľa oboch súdov mal postupovať podľa etického kódexu. Domáhal sa aj prečítania skoršej

svedeckej výpovede K. N., ktorý o určitých skutočnostiach vypovedal v trestnom konaní, teda sa domáhal i vykonania dôkazu listinou. Uvedené dôkazy boli oboma súdmi odmietnuté, čím znemožnili žalobcovi preukázať, že SMS správy žalovanej neboli iba v počte 13, ale že počet, ako aj obsah prejavov osobnej povahy žalovanej bol iný a preukazoval dobrovoľnosť komunikácie zo strany žalovanej. Ide o hrubý zásah do práva žalobcu na spravodlivý proces, ktorý spochybňuje nestrannosť súdov a robí rozhodnutie súdov svojvoľným a celý proces nespravodlivým.

3.4. Konanie žalovanej nemožno subsumovať pod konanie, ktoré iniciuje úradný postup bývalého zamestnávateľa žalobcu. V konaní nebolo sporné, že SMS komunikácia bola žalovanou odovzdaná výhradne K. N., žalovaná v konaní nepreukázala, že svoj podnet na preskúmanie konania žalobcu adresovala univerzite a týmto podnetom sa snažila domáhať ochrany svojich práv a oprávnených záujmov. Konajúce súdy prezentujú všeobecné právne postuláty o konaní zamestnávateľa žalobcu bez toho, aby tieto závery zodpovedali objektívne zistenému skutkovému stavu, a to najmä skutočnosti, že SMS správy, tvoriace komunikáciu medzi žalobcom a žalovanou, prevzal výhradne K. N. bez akceptácie z jeho strany ako štatutárneho orgánu univerzity. Ak súd mal záujem ustáľovať určité skutočnosti spôsobom, že v danom prípade nastal úradný postup na základe zákona, v súdnom konaní bolo potrebné vykonať také dôkazy, ktoré by závery konajúcich súdov podporovali. Súd nepostupoval podľa § 189 CSP, teda si o d bývalého zamestnávateľa žalobcu nevyžiadal relevantné podklady, vrátane SMS komunikácie.

3.5. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 písm. a) CSP dovolateľ uviedol, že prvostupňový, aj odvolací súd postupovali nesprávne, v rozpore s povinnosťou podľa čl. 3 ods. 1 CSP. Neoprávneným zverejnením alebo iným zneužitím údajov o osobe je taký zásah, ktorý nemá oporu v zákone. Postup žalovanej vykazuje zrejme zákonné vady, nakoľko žalovaná nevyužila zákonom dovolený spôsob na zverejnenie údajov o žalobcovi, neobrátila sa a výhradne na orgán činný v trestnom konaní, a to dostupným právnym prostriedkom. Keďže žalovaná odovzdala komunikáciu výhradne najskôr K. N., nemožno súhlasiť s argumentáciou oboch súdov, že žalovaná mala postupovať v súlade so zákonom. Bez ohľadu na právne posúdenie, či v dôsledku postupu žalovanej sa vôbec docielil procesný predpoklad začatia konania pred etickou komisiou, že vnútorný predpis bývalého zamestnávateľa žalobcu nemá právnu silu zákona, teda zásah, v dôsledku ktorého sa zverejnila SMS komunikácia medzi žalobcom a žalovanou, nemožno považovať za oprávnený, zákonný zásah žalovanej do súkromia žalobcu na základe zákonnej licencie v zmysle § 12 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 12 Občianskeho zákonníka nemožno aplikovať ani na otázky týkajúce sa nevyhnutnosti, krajnej núdze, ani nutnej obrany. Podľa dovolateľa sa prvostupňový súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe súdov tým, že neaplikoval čl. 3 ods. 1 CSP a každé ustanovenie CSP, teda aj ustanovenie § 12 CSP. Tieto ustanovenia súdy neaplikovali v súlade s Ústavou Slovenskej republiky.

3.6. Dovolať uviedol, že nemá vedomosť o tom, že by dovolací súd v minulosti riešil podobnú právnu otázku, a preto podáva dovolanie podľa § 421 písm. b) CSP. Ak by predseda dovolací súd túto právnu otázku v minulosti riešil, tak podáva dovolanie podľa § 421 písm. c) CSP. Za nesprávne považoval právne posúdenie odvolacieho súdu tak, ako je uvedené v bode 35. rozsudku. Prvostupňový a odvolací súd sa zhodli, že konanie žalovanej nie je možné klasifikovať ako neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu. Zásah žalovanej do práv žalobcu súd v rozsudku obhajoval akousi sebaobranou. Svoje právne posúdenie prvostupňový súd rozviedol aj v bode 37. rozsudku. Dovolať vidí nesprávnosť právneho posúdenia prvostupňového súdu aj v tom, že v bodoch 25. a 26. rozsudku súd prvej inštancie pri právnom posúdení opodstatnenosti a legitimity zásahu žalovanej do súkromia žalobcu vychádzal aj z čl. I a čl. VII Všeobecných princípov a pravidiel etického správania č. 2285/2009 Etický kódex W.. Následne súd v bode 35. rozvinul svoje právne úvahy na sebaobranu študentky v snahe chrániť jej integritu. Etický kódex však nemá právnu silu zákona. Podľa § 12 ods. 2 Občianskeho zákonníka privolenie nie je potrebné, ak sa vyhotovia alebo použijú písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky, zvukové alebo obrazové a zvukové záznamy na úradné účely a na základe zákona. Vzhľadom na to v danom prípade nešlo o použitie písomnosti osobnej povahy na úradné účely na základe zákona, a preto žalovaná potrebovala mať privolenie žalobcu na to, aby mohla oboznámiť K. N. s písomnosťami osobnej povahy žalobcu. Argumentácia dovolateľa vychádza z právnych úvah prof.

Knapa uvedených v publikácii Karel Knap a kol., Ochrana osobnosti, 3. prepracované vydanie, Linde Praha, 1996, str. 98. V slovenskej odbornej právnickej literatúre sa uvádzajú rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky a rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky. Dovolateľ poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky, ktorého spisovú značku neoznačil, z 12. októbra 2006. Prvostupňový, ani odvolací súd neuviedli žiadnu zákonnú licenciu, kedy privolenie žalobcu nie je potrebné. Žalovaná pri riešení svojej situácie mala viac zákonných možností ako postupovať pri riešení svojho údajného problému, mala možnosť postupu podľa § 62 Trestného poriadku tak, aby ona sama svojím konaním nenarušila súkromie žalobcu, pričom nebola v časovej tiesni a nehrozilo jej bezprostredné nebezpečenstvo. Za úradný postup na základe zákona sa považuje trestné oznámenie. K trestnému oznámeniu zo strany žalovanej došlo 22. februára 2017, ale až po tom, čo žalovaná dňa 17. februára 2017 bez privolenia žalobcu nevyužila štátom ponúkanú zákonnú ochranu, ale zo súdu neznámeho dôvodu a pohnútok odovzdala prejavy osobnej povahy žalobcu bez jeho privolenia K. N.

4. Žalovaná v písomnom vyjadrení navrhla, aby dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu žalobcu podľa § 420 písm. f) CSP uviedla, že tvrdenia dovolateľa, že nemal možnosť oboznámiť sa s rozhodnutím etickej komisie, ani sa k nemu vyjadriť, pričom sám v dovolaní uvádza, že žalovaná žiadne rozhodnutia etickej komisie ani nepredložila, ani ho súd ako dôkaz nezabezpečoval, a zrejme ani nebolo vydané, nezakladajú vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP. Rovnako vadou zmätočnosti nie je ani dovolateľom namietaná skutočnosť, že v súdnom spise chýba približne 400 SMS správ, ktoré mala podľa tvrdenia dovolateľa žalovaná napísať žalobcovi, ku ktorým sa žalobca nemal možnosť vyjadriť. Z dovolania je zřejmé, že dovolateľ nenapáda procesný postup, teda samotný priebeh konania, ale faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu a konečné rozhodnutie súdu, s ktorým nesúhlasí. Pokiaľ žalobca odôvodňuje dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP, už len z tejto formulácie dovolania je zřejmé, že dovolateľ s a nevie rozhodnúť, či rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od právnej otázky (ktorú dovolateľ ani nekonkretizoval), pri ktorej sa mal odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo o nej ešte doposiaľ dovolací súd nerozhodol, alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolateľ právnu otázku nekonkretizoval, neuviedol ako ju riešil odvolací súd, neoznačil konkrétne stanovisko, judikát, či rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, od ktorého sa mal odvolací súd v napadnutom rozhodnutí podľa jeho názoru odkloniť. Ak dovolateľ tvrdí, že je daný dôvod spočívajúci v odklone odvolacieho súdu od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, nemôže zároveň tvrdiť, že dovolanie je prípustné, pretože rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte riešená nebola. Rovnako dovolateľ neoznačil ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, ktorá by mala byť rozhodovaná rozdielne. Z tohto dôvodu dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené, a tak suplovať aktivitu dovolateľa. Bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu alebo vymedzenia rozdielneho rozhodovania právnej otázky dovolacím súdom, ako aj bez vymedzenia právnej otázky nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým suplovať aktivitu dovolateľa (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5Obdo/75/2019 z 28. novembra 2019). Pokiaľ dovolateľ namieta odklon odvolacieho súdu od rozhodnutí zahraničných súdov, žalovaná poukazuje na ustálenú prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej Civilný sporový poriadok viaže prípustnosť dovolania v § 421 ods. 1 CSP výlučne na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho s tým, že argumentácia inými rozhodnutiami ako rozhodnutiami tohto súdu nemôže byť spôsobilá vyvolať dovolací prieskum právnych záverov odvolacieho súdu v o veciach, v ktorých dovolateľ odvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, ani z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, kde môže byť relevantná iba ako podporná argumentácia (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5Obdo/75/2019 z 28. novembra 2019).

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolaniu nemožno vyhovieť.

6. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (porovnaj sp. zn. 3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016).

7. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Právna úprava dovolacieho konania dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania. K posúdeniu dôvodnosti dovolania môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania.

8. Dovolateľ uplatnil dovolacie dôvody podľa § 420 písm. f) CSP, § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP.

9. Dovolací súd najprv skúmal existenciu dovolateľom uplatneného prvého dovolacieho dôvodu, ktorým je tzv. vada zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

10. Z ustanovenia § 420 písm. f) CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Pod pojmom nesprávny procesný postup je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorý je v rozpore so zákonom. Aby bola daná prípustnosť dovolania, musí súd svojím nesprávnym procesným postupom znemožniť strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, ktoré jej priznáva zákon.

13. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď sp. zn. 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto skúmal, či v konaní došlo k vade zmätočnosti namietanej dovolateľom.

14. Dovolateľ poukazoval na skutočnosť, že konanie je postihnuté vadou konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Vychádzajúc z obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) najvyšší súd ustálil, že podľa názoru dovolateľa, k zásahu do jeho práva na spravodlivý proces došlo postupom odvolacieho súdu vo

viacerých smeroch: a) prvoinštančný aj odvolací súd pri rozhodovaní vychádzali z dôkazov, ktoré v konaní neboli vykonané, a ku ktorým žalobca nemal možnosť sa vyjadriť (rozhodnutie Etickej komisie UPJŠ, asi 400 SMS správ, odoslaných žalovanou žalobcovi); b) nižšie súdy nevykonali dokazovanie v potrebnom rozsahu, v súvislosti s čím neopodstatnene odmietli vykonať dovolaťom navrhované dôkazy a znemožnili mu tak vyjadriť sa k nim a preukázať ním tvrdené skutočnosti, c) nižšie súdy porušili pravidlá pri hodnotení dôkazov a vyvedení skutkových zistení; v dôsledku čoho ich závery nekorešpondujú s objektívne zisteným skutkovým stavom. V súvislosti s uvedeným dovolať tiež uviedol, že to vzbudzuje vážne pochybnosti o nestrannosti oboch súdov a spravodlivosti súdneho procesu (bližšie bod 3.2. tohto rozhodnutia), čím dovolať spochybňuje nestrannosť a nezávislosť súdov nižšej inštancie.

15. Dovolať súd predovšetkým k námietke dovolaťa o spochybňovaní nestrannosti a nezávislosti odvolacieho súdu, či súdu prvej inštancie zdôrazňuje, že dovolať výslovne dovolať dôvod podľa § 420 písm. e) CSP neuplatnil, osobitne netvrdil, že rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd. Iba pre úplnosť v tomto smere dovolať súd zdôrazňuje, že podľa § 49 ods. 1 CSP je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezáujatosti; vylúčený je i sudca, ktorý prejednával a rozhodoval ten istý spor na súde inej inštancie. Dovolať pomer ktoréhokoľvek sudcu zo senátu odvolacieho súdu (či sudcu prvoinštančného súdu) k prejednávanej veci a ani k stranám sporu, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní ani netvrdil. Iba skutočnosť, že odvolací súd nepostupoval a napadnutým rozhodnutím nerozhodol podľa predstáv dovolaťa, nemôže mať za následok dôvodnú pochybnosť o nestrannosti a objektivite súdov nižšej inštancie, resp. že odvolací súd bol proti dovolaťovi zaujatý a porušil princíp nestrannosti a nezávislosti súdneho rozhodovania. Dôvodom na vylúčenie sudcu totiž nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu alebo v jeho rozhodovacej činnosti (§ 49 ods. 3 CSP).

16. V súvislosti s námietkami dovolaťa pod bodom 14. a), ktorými dovolať namietal, že súdy nižšej inštancie pri rozhodovaní vychádzali z dôkazov, ktoré v konaní neboli vykonané, a ku ktorým žalobca nemal možnosť sa vyjadriť (rozhodnutie Etickej komisie W., asi 400 SMS správ, odoslaných žalovanou žalobcovi), dovolať súd z obsahu spisu overil tvrdenie žalobcu a konštatuje, že táto dovolacia námietka žalobcu je neopodstatnená. V priebehu konania pred prvoinštančným súdom, ani pred odvolacím súdom žiadna zo strán nenavrhol vykonať dokazovanie dovolaťom bližšie nešpecifikovaným rozhodnutím Etickej komisie W., ani bližšie nešpecifikovanými SMS správami žalovanej, adresovanými žalobcovi v počte 400 kusov, súd prvej inštancie, ani odvolací súd takéto dôkazy nevykonali a z obsahu ich rozhodnutí je nepochybné, že z nich žiadne skutkové okolnosti, ktoré by pri svojom rozhodovaní vzali do úvahy, nevyvodili a svoje rozhodnutia na nich nezaložili. V tejto časti tak dovolanie žalobcu podľa § 420 písm. f) CSP prípustné nebolo.

17. Ďalšiu vadu konania, ktorou malo dôjsť k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces, vidí dovolať v tom, že nižšie súdy nevykonali dokazovanie v potrebnom rozsahu, v súvislosti s čím neopodstatnene odmietli vykonať dovolaťom navrhované dôkazy, a teda mu znemožnili preukázať ním tvrdené skutočnosti [bod 14. b)]. Dovolať totiž namietal, že žalovaná v skutočnosti napísala žalobcovi asi 400 správ, čo súdu zamlčala, chýbajúce správy súdy nevideli; v spise chýba kompletný dôkaz, ktorý by preukazoval, že žalovaná skutočne napísala iba 13 správ, ako uzavrel súd prvej inštancie v bode 13. Pokiaľ SMS správy, ktorých autorkou bola žalovaná, nie sú v súdnom spise, žalobca sa k tomuto dôkazu nemohol vyjadriť, pričom súd sa tváril, že dôkaz v spise je, a že umožnil žalobcovi k tomuto dôkazu sa vyjadriť.

17.1. Ako je uvedené vyššie, v priebehu konania pred prvoinštančným súdom, ani pred odvolacím súdom žalobca (ale ani žalovaná) nenavrhol vykonať dokazovanie oboznámením bližšie nešpecifikovaných SMS správ žalovanej, adresovaných žalobcovi, v počte „asi“ 400 kusov, súd prvej inštancie, ani odvolací súd taký dôkaz nevykonali a z obsahu ich rozhodnutí je nepochybné, že z nich žiadne skutkové okolnosti, ktoré by pri svojom rozhodovaní vzali do úvahy, nevyvodili a svoje rozhodnutia na nich nezaložili. Keďže dovolať vykonanie tohto dôkazu pred súdmi nižšej inštancie

nenavrhol, neopodstatnene argumentuje jeho nevykonaním. Ani v tejto časti tak dovolanie žalobcu podľa § 420 písm. f) CSP prípustné nie je.

17.2. V súvislosti s uvedeným dovolateľ namietal i nevykonanie výsluchu svedka K. N., resp. nevykonanie dôkazu prečítaním výpovede svedka K. N. v súvisiacom trestnom konaní, iniciovanom žalovanou. Podľa dovolateľa mu nevykonanie týchto dôkazov znemožnilo preukázať, že správ zo strany žalovanej nebolo iba 13, ale že počet, ako aj obsah prejavov osobnej povahy žalovanej bol iný, čo v konečnom dôsledku preukazuje dobrovoľnosť komunikácie zo strany žalovanej.

17.3. Dovolací súd pripomína, že dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorého si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa týka žaloba, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). V dokazovaní sa súd obmedzuje len na zisťovanie skutkových poznatkov (poznatkov o skutkových okolnostiach, ktoré zakladajú a odôvodňujú prejednávany nárok). Strany sú povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci. O tom, ktoré z navrhovaných dôkazov budú vykonané, prípadne akým spôsobom, rozhoduje výlučne súd, a nie strany sporu (§ 185 ods. 1 CSP). Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci súdu korigovať návrhy strán na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania, a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. Ak sa súd rozhodne, že určité dôkazy nevykoná (napr. preto, že sú podľa jeho názoru pre vec nevýznamné alebo nadbytočné) alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za vadu zmätočnosti (viď R 125/1999, R 6/2000).

17.4. K dovolateľom namietanému pochybeniu v procese obstarávania dôkazov najvyšší súd vo všeobecnosti konštatuje, že pokiaľ súd nevykoná v priebehu civilného konania všetky navrhované dôkazy alebo nevykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nedostatočne zistil skutkový stav alebo nesprávne vyhodnotil niektorý dôkaz, nemožno to v zásade považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení strany, čo v súlade s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Predmetná judikatúra najvyššieho súdu bola a je akceptovaná aj ústavným súdom (I. ÚS 65/2020, III. ÚS 171/2018, II. ÚS 202/2020, II. ÚS 108/2020, II. ÚS 153/2019, II. ÚS 465/2017, IV. ÚS 511/2020). Na druhej strane Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach tiež vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 332/09).

17.5. Ako vyslovil Najvyšší súd SR v rozhodnutiach sp. zn. 4Cdo/100/2018 a 5Cdo/202/2018 procesnému právu účastníka navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) rozhodnúť, ale tiež pokiaľ im nevyhoví, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo, z akých dôvodov tak neurobil. Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno založiť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu je navrhnutý dôkaz bez relevantnej súvislosti s predmetom konania; ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou. Nakoniec tretím je nadbytočnosť dôkazu, t. j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené.

17.6. Procesné oprávnenie navrhovať dôkazy žalobca v danom spore aj využil, nebolo mu odňaté.

17.7. Dovolací súd z obsahu spisu konštatuje, že s uvedeným návrhom dovolateľa na doplnenie dokazovania sa vysporiadal už súd prvej inštancie, keď nielenže návrh na doplnenie dokazovania zamietol, ale dôvod, pre ktorý tak urobil, v rozsudku odôvodnil (bod 38. rozsudku). Súd prvej inštancie

konkrétne poukázal na hospodárnosť konania ako i na nadbytočnosť vykonania ďalších dôkazov navrhovaných žalobcom. Pokiaľ ide o návrh dovolateľa na vykonanie dôkazu oboznámením výpovede K. N. v súvisiacom trestnom konaní, z obsahu spisu vyplýva, že okresný súd tento návrh na vykonanie dokazovania zamietol priamo na pojednávaní dňa 23. mája 2022 z aplikácie sudcovskej koncentrácie konania (§ 153 CSP).

17.8. Popísanú vadu v dokazovaní ako odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP, namietal dovolateľ už v podanom odvolaní (bod 3.1. odvolania); túto námietku bol povinný posúdiť odvolací súd. Odvolací súd k uvedenému uzavrel, že „K návrhu na výsluchu ďalších svedkov na pojednávaní konanom dňa 23. mája 2022, na ktorom bol zároveň vyhlásený napadnutý rozsudok, odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že v predvolaní na pojednávanie, doručenom žalobcovi dňa 12. apríla 2022, súd uviedol, že svedkov je potrebné zabezpečiť na pojednávanie len so súhlasom súdu. Súd prvej inštancie zároveň zamietol návrh žalobcu na vykonanie ďalších dôkazov s poukazom na poučenie o sudcovskej koncentrácii.“

17.9. Ako je uvedené vyššie, procesnému právu strany sporu navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) rozhodnúť, ale tiež pokiaľ im nevyhovie, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo, z akých dôvodov tak neurobil. Pokiaľ v rozhodovanej veci súd prvej inštancie rozhodol, že určité dôkazy nevykoná, pričom svoje procesné rozhodnutie jasne a zrozumiteľne v konečnom rozhodnutí odôvodnil niektorým z relevantných argumentov nevyhovenia vykonania dôkazného návrhu strany a krajský súd na základe odvolacej námietky strany sporu tento jeho postup preskúmal a zaujal k nemu stanovisko, nemožno nevykonanie tohto dôkazu považovať za vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

17.10. Dovolací súd nad rámec uvedeného podotýka, že dovolateľ v tejto časti dovolania poukazuje v konkrétnostiach len na nesprávny procesný postup okresného súdu a odkazuje predovšetkým na body odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie. Pokiaľ chcel byť dovolateľ v dovolacom konaní úspešný tvrdiac vadu zmätočnosti, spočívajúcu v odopretí vykonania ním navrhnutých dôkazov, táto mala smerovať proti záverom odvolacieho súdu, ktorý sa s jeho odvolacou námietkou zaoberal a vyhodnotil ju; pokiaľ tak dovolateľ nespravil, nemohol byť v tomto smere v dovolacom konaní úspešný. Predmetom dovolacieho prieskumu je totiž právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu a nie rozsudok súdu prvej inštancie.

17.11. K súvisiacej námietke dovolateľa v tom zmysle, že súdy nižšej inštancie si mali správy odoslané žalovanou žalobcovi ako dôkaz obstaráť sami, resp. mali vyzvať žalovanú na ich predloženie, dovolací súd dodáva, že nie je vecou súdu prvej inštancie, aby za žalobcu obstarával a vykonával dôkazy z vlastného podnetu. Podľa CSP súd môže zásadne vykonať iba tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu, čo znamená, že proces dokazovania podľa CSP je vybudovaný výlučne na princípe prejednávacom, kontradiktórnosti konania a koncentračnej zásade. Aj podľa CSP má súd dôkaznú iniciatívu obmedzenú a táto sa presúva na procesné strany. Výnimočne súd môže (nie musí) prevziať dôkaznú iniciatívu sám a môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré strany nenavrhli (tzv. príklon k vyšetrovaciemu princípu), ak je to potrebné pre rozhodnutie vo veci, ale iba v tých sporových konaniach, v ktorých to zákon explicitne umožňuje, napr. spotrebiteľské spory, antidiskriminačné spory a pod., o ktoré však v súdnej veci nejde. Ako je uvedené vyššie, žiadna zo strán nenavrhla vykonať dôkaz oboznámením konkrétnych SMS správ žalovanej adresovaných žalobcovi. Pokiaľ dovolateľ ako žalobca neuniesol svoju procesnú povinnosť označiť a predložiť dôkazy a na preukázanie svojich skutkových tvrdení, nemôže svoju nesplnenú povinnosť zastierať, či zamieňať s údajne nesplnenou, či zanedbanou možnosťou súdu prevziať dôkaznú iniciatívu za neho, resp. túto povinnosť prenášať na protistranu.

18. Podstatná časť ďalšej dovolacej argumentácie [bod 14. c)] sa týkala hodnotenia dôkazov vykonaných v napadnutom rozhodnutí odvolacím súdom. Pokiaľ dovolateľ namietal priebeh dokazovania, či hodnotenie dôkazov a abstrahovanie skutkových záverov, tieto nespôsobujú prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení

skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. V prípade nesprávnosti hodnotenia dôkazov nejde o dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 237 OSP (viď R 42/1993), resp. § 420 písm. f) CSP. Porušením práva na spravodlivý proces nie je iné hodnotenie vykonaných dôkazov súdom, než aké sú predstavy strany, resp. strán sporu.

18.1. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd má tiež možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolanie na takých argumentoch nestálo a dovolací súd ex officio (z úradnej povinnosti) dané vady sám nevyhľadáva. Pokiaľ súdy nižšej inštancie opierali svoje zistenia o vykonané dôkazy, ktoré ale nevyhodnotili podľa predstáv žalobcu, nešlo o postup vylučujúci, či znemožňujúci žalobcovi realizáciu procesných práv priznaných mu CSP. Dovolanie je tak formulované (len) ako nesúhlasný prejav dovolateľa so skutkovými zisteniami súdov nižšej inštancie a ich právnym posúdením, ktorý ale túto argumentáciu neposúva do relevantnej roviny dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

19. Zhrnúc vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že na základe dôvodov uvedených v dovolaní, procesné pochybenia súdov, ktoré by znemožnili žalobcovi uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP nezistil, preto dovolanie žalobcu v tejto časti ako neprípustné podľa § 447 písm. f) CSP odmietol.

20. Dovolateľ ďalej odvodzoval prípustnosť svojho dovolania z dovolacích dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP.

21. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

22. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

23. Výpočet dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 CSP je taxatívny. Všetky dôvody prípustnosti dovolania, ktoré sú vymenované v tomto ustanovení, s a vzťahujú výlučne na právnu otázku, ktorej vyriešenie viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu; zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou dovolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna, ako aj procesnoprávna (v ďalšom texte len „právna otázka“). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej neviedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a

zrozumiteľným spôsobom.

24. Dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľ odôvodnil nesprávnou aplikáciou čl. 3 ods. 1 a § 12 CSP okresným i krajským súdom, keď konanie žalovanej nemožno považovať za oprávnený zákonný zásah do súkromia žalobcu na základe § 12 Občianskeho zákonníka. Konkrétna právna otázka, pri ktorej riešení sa odvolací súd v dovolaní napadnutom rozsudku mal podľa názoru dovolateľa odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v dovolaní žalobcu absentuje a nemožno ju ani vyvodiť z obsahu tejto časti dovolania (§ 124 ods. 1 CSP). Dovolateľ tiež neoznačil žiadne rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, od ktorých sa mal odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť.

24.1. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 CSP nemôže dovolací súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili súd prvej inštancie a odvolací súd, pretože ak by k tomu pristúpil, dopustil by sa procesne neprípustného dovolacieho prieskumu, ktorý by bol (všeobecne) v zjavnom rozpore s novou koncepciou právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania, nastolenou prijatím aktuálneho procesnoprávného predpisu - Civilného sporového poriadku, a zároveň takýto neprípustný dovolací prieskum by sa (konkrétne) priechil i cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (porovnaj analogicky sp. zn. 1Cdo/23/2017, 2Cdo/117/2017, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017).

24.2. Možno tak uzavrieť, že dovolanie žalobcu v tejto časti podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP prípustné nebolo.

25. Dovolateľ ďalej v dovolaní argumentuje, že v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP je nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom v bode 35. napadnutého rozsudku, ďalej právne posúdenie veci súdom prvej inštancie v bodoch 25. a 26. rozsudku okresného súdu. Mal za to, že táto právna otázka v rozhodovacej praxi riešená nebola a ak bola, podáva dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP.

25.1. Dovolací súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že dôvody prípustnosti, ktoré označil dovolateľ v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) a c) CSP sú pojmovo vo vzájomnom rozpore a keďže nebolo vymedzených napr. viac dovolacích otázok, nie je namieste ich kumulatívne použitie. Prípustnosť podľa písm. c), keď je poukazované na existujúcu (rozpornú) prax a zároveň aj písm. b), ktoré má postihovať prípady judikatúrnej núdze, je totiž pojmovo aj logicky vylúčená. Z týchto dvoch uplatnených dôvodov prípustnosti dovolania sa dovolací súd zaoberal len dôvodom podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, pretože dovolateľ sám uvádza, že mu nie je známe, že by namietaná právna otázka bola riešená dovolacím súdom.

25.2. Dovolací súd ďalej zistil, že konkrétnu právnu otázku, doposiaľ najvyšším súdom neriešenú, žalobca v dovolaní ani v tejto časti neformuloval. V danom prípade dovolateľ podrobil kritike konanie a rozhodovanie predovšetkým prvoinštančného súdu (body 25., 26., 35. a 37. rozsudku súdu prvej inštancie), ale i odvolacieho súdu, vysvetľoval, v čom vidí nesprávnosť záverov, na ktorých súdy založili svoje rozhodnutie, avšak ani pri posudzovaní podaného dovolania z hľadiska jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) nemožno ustáliť, konkrétne ktorú právnu otázku (resp. otázky) riešenú odvolacím súdom považoval za podstatnú z hľadiska § 421 ods. 1 CSP. Uvedené platí o to viac, že z rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, že otázku vyhotovenia alebo použitia písomnosti osobnej povahy na úradné účely na základe zákona v zmysle § 12 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorá predstavuje podstatnú časť argumentácie dovolateľa, odvolací súd neriešil a nezaložil na nej svoje rozhodnutie. Nespokojnosť s právnym posúdením veci nižšími súdmi v tom smere, že konanie žalovanej nie je možné klasifikovať ako neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu, nie je správnym spôsobom vymedzená právna otázka, iba sformulovaná nespokojnosť s meritórnym rozhodnutím vo veci. Uvedený záver súdov nižších inštancií bol pritom výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností prejednávanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo, a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov

súdy viedli k právnomu záveru a prijatiu ich rozhodnutia o zamietnutí žaloby žalobcu. Ak dovolateľ namietal nesprávnosť skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov odvolacím súdom (a aj súdom prvej inštancie), touto nesprávnosťou nie je možné odôvodniť dovolanie, ktorého prípustnosť dovolateľ vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

26. Na základe uvedeného dovolací súd uzavrel, že argumentácia dovolateľa nezodpovedá požiadavkám stanoveným v § 421 ods. 1 písm. a), b) ani c), v spojení s § 431 až § 435 CSP, pretože jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom neuviedol (konkrétne) právne otázky riešené odvolacím súdom. Samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, či sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia, prípadne kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní žalobou uplatneného nároku, významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP a § 431 až § 435 CSP.

27. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca v rozsahu dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP nevymedzil uplatnený dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP, dovolací súd v tejto časti odmietol jeho dovolanie podľa § 447 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

28. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanej priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi v súlade so zásadou úspechu vyplývajúcou z § 255 ods. 1 CSP s tým, že o výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

29. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.